

SAFETY TUNES PROGRAM DELA

UVOD

Avto-moto zveza Slovenije sodeluje v EU projektu »European Road Safety Tunes«, ki je namenjen spodbujanju varne udeležbe mladih v prometu. Ciljna starostna skupina so mladi od 16-24 let, ki obiskujejo srednje poklicne šole zato smo jih na inovativen način nagovarjali preko priljubljene stand-up komedije.

Dijake zadnjih letnikov poklicnih srednjih šol, ki bodo večinoma v kratkem postali tudi mladi vozniki, smo v začetni fazi animirali s pomočjo stand-up komedije v sodelovanju s priznanim stand-up komikom Pižamo. Nato smo jih spodbudili, da sami razmišljajo o dnevni situacijah v prometu ter v sklopu vodenih dramskih dejavnosti ustvarijo lastne šale in skeče. Na vsaki izmed šol je potekala uvodna predstavitev, sledile so delavnice na posameznih šolah na katerih so dijaki ustvarjali svoje šale na temo prometa in prometne varnosti. Izbrane šale/skeče so dijaki ob koncu projekta predstavili na zaključni prireditvi na AMZS centru Varne vožnje Vransko, kjer je potekal finalni izbor, skupaj z zanimivim programom o varni udeležbi v prometu.

Projekt se je uradno pričel s 9.7.2015, v prvem letu so potekale priprave na izvedbo v šolskem 2016/17.

Cilj projekta je ozavestiti mlade glede varne vožnje, pripraviti mlade k kritičnemu razmišljanju in s tem posledično vplivati na zmanjšanje žrtev v cestnem prometu v tej starostni skupini.

V sklopu projekta smo pripravili krajši ter detajlni program izvajanja tovrstnih aktivnosti. Sam program je konkretno opisan v nadaljevanju tega dokumenta.

CESTA IN
KOMEDIJA

Co-funded by
the European Union

ČASOVNICA IZVAJANJA AKTIVNOSTI PROJEKTA V 2016:

Januar, februar:

1. Potrditev sodelovanja z izbranim komikom (priprava ciljev, gradiva, pogodbe)
2. Obisk 5-ih šol, dogovori z mentorji glede terminov izvajanja delavnic in samega poteka
3. Prevod priročnika za izvajanje aktivnosti ST
4. Ustvarjanje profila Safety Tunes na Facebooku

Marec-Junij:

1. Usklajevanje terminov s šolami
2. Usklajevanje priprave skečev s komikom
3. Priprava grafičnih predlog, plakatov, spletnih objav

Junij-Avgust:

Priprave na implementacijo dogodkov na šolah:

1. Predstavitev projekta na šolah 5x
2. Izvajanje delavnic na šolah 5x
3. Izbor najboljših šal na zaključnem dogodku CVV Vransko 1x
4. Udeležba na mednarodni predstavitvi rezultatov Varšava 1x

September:

Izvedba predstavitve projekta(5x)in animacija vključevanja dijakov na šolah v tednu

mobilnosti.

CESTA IN NI
KOMEDIJA

Co-funded by
the European Union

2016/2017:

Oktober 2016-januar 2017: Izvedba 5x delavnica na šolah.

2017

Januar-marec: izvedba zaključnih dogodkov na šolah in izbor najboljših skečev na vsaki šoli; kjer bo vključen zgolj 1 razred širšega dogodka ne bomo organizirali, ker bo premalo nastopajočih. Izbor najboljših šal bi ali ocenjevali na zaključnem dogodku ali pripravili spletno opcijo glasovanja.

April: čas za pripravo dijakov na zaključni dogodek.

Maj: Finalni izbor šal na CVV Vransko

Junij: Udeležba na zaključnem dogodku v Varšavi.

PROGRAM IZVAJANJA DELAVNIC DETALJNO:

Skupen čas trajanja: 180 min/ 4 šolske ure

IZVAJALCI: Katarina Možina- povezuje delavnico (ali kdo drug), poda osnovne podatke, Inštruktor varne vožnje izvede strokovni del, komedijant osebno ali z videom, reševalec RK.

CILJI:

NEPOSREDNI:

- Približati mladim pomen prometne varnosti
- Izboljšati znanje mladih glede 3 ključnih dejavnikov, ki so: človeški faktor, ceste in vozila
- Vplivati na zavedanje mladih, kaj pomeni varna in odgovorna vožnja
- Izpostaviti najpogostejše vzroke nesreč pri mladih, to so: hitrost, nedovoljene substance, uporaba mobilnih telefonov, pomanjkanje izkušenj

POSREDNI

- Izpostavljanje pomena kvalitetno opravljenega dela inštruktorjev , navezava na naše ŠV ter na CVV
- Približati CVV Vransko mladim voznikom, da se bodo odločili za opravljanje programa mladi voznik pri nas
- Včlanjevanje novih članov takoj, ko postanejo vozniki
- Promocija novega članskega produkta za mlade
- Približati delo AMZS v zavest mladih, da se bodo včlanili, ko postanejo aktivni vozniki

Pripomočki: Projektor&platno, razno barvni flomastri za pisanje po tabli, papir&pisala, kartončki z možnimi odgovori za 1 del in magneti za pritrdit na tablo, video, stebrički, pijana očala, snemalnik zvoka. PPT za vsebine CPP in PP, lutka, paket prve pomoči, FB stran in objave na spletni strani.

CESTA IN
KOMEDIJA

Co-funded by
the European Union

1. **Aktivnost a:** Uvodna predstavitev tematike z ugibanjem statistike na področju prometne varnosti.

Čas trajanja: 15 min

1 sklop vprašanja: Koliko smrtnih žrtev je bilo na Slovenskih cestah v letu 2015?

Koliko težje poškodovanih je bilo v letu 2015?

Kaj je najpogostejši vzrok prometne nesreče?

Koliko vozil je v uporabi v Sloveniji oz koliko je voznikov?

S katero državo smo po prometni statistiki primerljivi?

Katera država v EU ima najmanj smrtnih žrtev?

Če spijemo 3 dcl vina ali 1 pivo pred 6 urami ali smo sposobni za vožnjo?

Kakšna je primerna varnostna razdalja?

Kakšne gume še smemo uporabljati glede starosti in obrabe?

Kolikšen delež poškodovanih v prometnih nesrečah predstavljajo mladi?

Način dela: izvajalec na tablo zapiše dane odgovore in ob vsakem vprašanju poda tudi točnega.

2 sklop vprašanj: Kdo izmed vas že opravlja izpit oz se nanj pripravlja?

Kdo je že vozilo avto, motor?

Kdo je že imel izkušnjo prometne nesreče ali sam ali kdo od bližnjih?

Je že kdo nudil prvo pomoč?

2. **Aktivnost b:** Reakcije na podane situacije: Podamo opcijo, učenci, pa se lahko odločajo le z da ali ne in se prestavijo na levo stran mentorja, če se odločijo za en odgovor ali desno za drug odgovor.

Čas trajanja: 10 min

Primeri podanih situacij:

- Vam je bolj všeč sladko ali slano?
- Mudi se vam na zmenek ali prekoračite hitrost ali peljete po omejitvi?

- Na poti opazite nesrečo, greste pomagat ali si mislite, bo že kdo drug in odpeljete naprej?
- Ste zunaj vaš prijatelj, ki vas je pripeljal pa je nekaj spil, kaj storite? Se z njim peljete domov ali organizirate drug prevoz za oba?
- Ob boleznih prejemate tablete na katerih je zavedeno, da ne smete voziti pod vplivom teh tablet, ker nimate nič hrane doma se odpravite v trgovino, sami ali prosite koga, da vam želena pripelje?
- Prijatelj/ica na zadnjem sedežu ne želi uporabiti varnostnega pasu. Kaj storite? Speljete kljub temu ali vztrajate pri tem, da se mora pripeti?
- Na semaforju se prižge oranžna ali ustavite ali greste čez?
- Na armaturni plošči vam zasveti ena izmed lučk, ki nakazuje na napako motorja. Takoj ustavite in pokličete ustrezno osebo na pomoč ali peljete dalje, dokler gre?
- Na avtobusu se bliža starejša gospa, kaj storite? Odstopite sedež ali ne?
- Med vožnjo proti domu opazite radar, ali opozorite tudi ostale voznike ali ne?
- Vračate se iz zabave in vas še nekdo prosi za prevoz, kljub temu, da v avtomobilu ni več prostora in se ta oseba ne more niti pripeti. Kaj storite odklonite iz varnostnih razlogov, ali peljete še 6-ega človeka?
- V poznih nočnih urah se peljete domov, trezni a zaspani, kaj storite? Za kratek čas ustavite ali peljete dalje?
- Pripeljete prehitro, ustavi vas policist, ali kazni sprejmete ali trdite, da ste peljali po omejitvah?

3. **Aktivnost c:** Osnove Prve pomoči na primeru poškodovanca v prometni nesreči znova s pomočjo ugotavljanja pravih reakcij razložimo kako naj pomoč poškodovancu poteka (izvaja usposobljeni reševalec iz RK) Potrebujemo lutko, paket prve pomoči, par osnovnih predmetov, ki jih običajno imamo v avtu in si z njimi lahko pomagamo.

Primeri: reševanje v primeru da avtomobil zagori, reševanje v primeru da je avtomobil postavljen na streho, v primeru, da avtomobil zleti v vodo in v primeru, da ima poškodovanec oteklino, vidne krvavitve, zlome itd.

Čas trajanja: 25 min

4. **Aktivnost d:** V prometu smo udeleženi vsakodnevno in promet je živa stvar, kaj pri prometu opazite, kar se vam zdi narobe in bi na to na komičen način opozorili? Kakšne prometne stereotipe poznate? **Skupen čas trajanja 90 min.**

Pomagalo: video prispevek s strani komedijanta, ki v 5ih minutah predstavi na kratko bistvo stand-upa nato pa v 10ih minutah (lahko tudi manj) naniza nekaj šal s tega področja. (čas trajanja tega dela 15 min)

1 sklop: Razred razdelimo v 4 skupine (cca 7 oseb na skupino) vsaka skupina ima za nalogo, da naniza 6 prometnih situacij, katerim so bili priča ali uporabi znane stereotipe iz področja prometa in nato izbere 2 ter pripravi skeč, ki bo iz teh dveh dogodkov izviral. Učenci imajo na voljo 30 min, v svoji skupini se dogovorijo, kdo bo skeč izvedel.

2 sklop: Učenci predstavijo kar so pripravili, po 1 iz vsake skupine je v ocenjevalni komisiji poleg izvajalcev in šale ocenijo z dvigom št. 1-10, rezultati se zapisujejo na tablo. 30 min.

Pregled rezultatov in razglasitev najboljšega skeča delavnice, 10 min.

5. **Aktivnost e:** povzetek CPP s pomočjo PPT in predhodnim ugotavljanjem pravih odgovorov. (izvaja inštruktor CVV) Čas trajanja: 25 min
6. **Aktivnost f:** Zaključek: sklepne misli glede rezultatov delavnice torej nastalih šal. Sledi evalvacija delavnice plus anketni vprašalnik na temo kako do voznškega izpita in kaj to za nas pomeni. Čas trajanja: 15 min

Pomožna vprašanja za anketo ob koncu delavnice:

Kaj moramo narediti za pridobitev voznškega dovoljenja?

Bi rajši delali izpit v manjšem ali večjem kraju?

Koga bi poklicali najprej v primeru nesreče?

Do kdaj je nekdo mlad voznik?

Kaj pomeni biti varen voznik?

Ob koncu izjava učencev: Kaj bi povedali drugim udeležencem v prometu po današnji delavnici? Naredimo avdio posnetek teh izjav za spletne novice.

KRATKA OBLIKA PROGRAMA ZA OBJAVO V KATALOGU OBVEZNIH IZBIRNIH VSEBIN:

Naziv: Vozim varno, cenim življenja!

Koordinator: Avto-moto zveza Slovenije, Dunajska cesta 128, 1000 Ljubljana; T: 01 5305 200,
W: www.amzs.si; info@amzs.si

Kontaktna oseba: Katarina Možina, katarina.mozina@amzs.si, T: 01 5305 220, M: 041 309 589

CILJI:

- Informiranje dijakov o stanju in vzrokih prometnih nesreč
- Ozaveščanje dijakov o pomenu reakcijskega časa pri preprečevanju prometnih nesreč in vloga voznika
- Seznaniti dijake, kako ukrepati v primeru prometne nesreče
- Seznaniti dijake o osnovah nudenja in izvajanja prve pomoči
- Ob analizi konkretnih primerov prometnih situacij (lastna doživetja, stereotipi) priti do lastnih spoznanj
- Seznaniti dijake s ključnimi poudarki cestno prometnih predpisov
- Ozaveščati dijake o varnem in odgovornem ravnanju v prometu kot vozniki
- Ozaveščati dijake o pomenu varne vožnje za ohranjanje življenj in preprečevanje hudih telesnih poškodb
- Spodbujati varno in odgovorno udeležbo v prometu ter uporabo alternativnih prevoznih sredstev
- Ozaveščati dijake o trajni mobilnosti (zdravje, ekologija, varnost)

VSEBINE: Vzroki prometnih nesreč med mladimi, reakcijski čas in prometne nesreče, prometne nesreče in ukrepanje ob prometnih nesrečah, ključni poudarki CPP.

NAČIN IZVAJANJA: Delo z dijaki bo potekalo v manjših skupinah, 5 na razred in 6 oseb v skupini.

KRAJ IN ČAS IZVAJANJA; Delavnice se izvajajo na šolah po dogovoru, možno tudi v času počitnic.

CESTA IN
KOMEDIJA

Co-funded by
the European Union

POTREBNI PRIPOMOČKI: Na šolah zagotovijo prostor, projektor in platno. Računalnik, zvočnik, mikrofoni, video kamero, snemalnik zvoka ter ostale tehnične pripomočke pripelje ekipa AMZS.

TRAJANJE DELAVNIC: Dvakrat po tri šolske ure.

VELIKOST SKUPINE: 30-60 dijakov (odvisno od velikosti prostora)

REFERENCE IZVAJALCA: AMZS na področju izobraževanja voznikov srečuje v svoji Avto-šoli z več kot 45-letno tradicijo ter izvajanjem programa CPP na srednjih šolah. Z mladimi vozniki se organizacija srečuje tudi preko izvajanja programa mladi voznik na Centru varne vožnje na Vranskem, kjer vedno znova ugotovijo, da so mladi nad novo pridobljenimi izkušnjami navdušeni. Šola vožnje AMZS ima enega najvišjih % uspešno opravljenih izpitov v I. poskusu, pri opravljanju CPP, kar pripisujemo strokovno usposobljenim učiteljem predpisov. Organizacija je aktivna tudi na področju evropskih projektov in izvaja prometno preventivne projekte za ciljno skupino srednješolcev (Safety Tunes). Na ta način oplemeniti obstoječa znanja in dodaja v svoje programe aktivnosti in orodja, ki so imela med mladimi največ učinka.

IZVAJALCI PROGRAMA: Pri organizaciji in izvajanju interaktivnih delavnic sodelujemo s strokovnjaki s področja prometa, prometne varnosti, psihologije, komunikacije, motivacije itd. Delavnice izvajajo strokovno podkovani izvajalci z več letnimi izkušnjami na področju prometne varnosti ter inštruktor vožnje s preko dvajsetletnimi izkušnjami na področju izobraževanja mladih voznikov.

Opomba: Kratek program je bil v letu 2016 objavljen za šolsko leto 2016/17 v katalogu Izbirnih šolskih vsebin. Program prejmejo vse srednje šole po Sloveniji, teh je 178.

Ljubljana 10.8. 2017

Dokument je pripravila: Katarina Možina, operativni vodja projekta European Road Safety Tunes

